

עיריית תל אביב - יפו
 פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
פרוטוקול ישיבה לא מן המניין מס' 64
 מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)
תקציב 2023

	היו"ר	ל. שפירא	השתתפו :
י. ויצמן	מ. שלומות	ש. קשת	וה"ה :
א. יוחנן וולק	ר. חולדאי	ד. ספיר	ח. קראוס
ע. בן לוי יליזרוב	מ. נורי	א. בדראן	ח. גורן
י. ויצמן	ש. דביר	א. זבולון	מ. רייפ
ג. שרעבי	א. אקרמן	ח. אריאלי	ר. לדיאנסקי
			נעדרו:
ש. מסלאוי, מ. חיים, נ. לוברט, ס. ויצמן, צ. ברנד, מ. להבי, נ. וולוך, ע. אבו שחאדה, א. פורז, א. הראל, כ. עוזרי			
		מנחם לייבה מנכ"ל העירייה	נכחו בישיבה :
וה"ה :			
ל. בן חמו, סגנית מנהל המינהל לארגון ושירות, מ. גילצר גזבר העירייה, ע. גולן, מנהלת ועדות מינהל הכספים, ש. זינגר, ע' ליועמ"ש, א. לוי, מנהל אגף נכסי העירייה, ע. סלמן היועמ"ש, ע. פרידלר, ס' גזבר ומנהל אגף תקציבים, ע. רודניצקי, מנהלת הרשות לדיור, א. שבתאי פרנק, מבקרת העירייה, ש. שביט, ע' בכיר לרה"ע ועובדי אגף תקציבים וכלכלה.			

הישיבה נפתחה בשעה : 19: 31

סטנוגרמה
 ישראלה אגמון

מזכירת המועצה
 גלילה בן-חורין

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 2 -

סדר היום:

הצעת התקציב הרגיל והבלתי רגיל לשנת 2023.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 3 -

588. הצעת התקציב הרגיל והבלתי רגיל לשנת 2023:

מר שפירא – היו"ר:

.OK

תפתח בשידור.

חברים ערב טוב.

אנחנו עוברים למועצה לא מן המניין מס' 64.

הצעת תקציב הרגילה והבלתי רגילה לשנת 2023.

שקט ולשבת.

אדוני ראש העיר בבקשה.

דממה.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

כבוד יו"ר המועצה, חברות וחברי מועצה נכבדים.

אני מתכבד להניח בפניכם את הצעת תקציב העירייה לשנת 2023, התקציב האחרון לקדנציה הנוכחית.

כהרגלי, אשוב ואזכיר את המציאות הכלכלית שבה קיבלנו את העירייה עם כניסתי לתפקיד ראש העירייה בשנת 1998. העירייה הזו ידעה ימים של גרעון גדול וקושי אמיתי לנהל את ענייני היומיום. וכדי שתבינו - היה קושי אמיתי לשלם משכורות לעובדים.

מיום הקמת העיר, העיר הייתה סמוכה על שולחנו של השלטון המרכזי תוך שהיא משתנקת, שימו לב למילה- משתנקת בעול החובות ופסע מהכרזתה כחדלת פירעון וזאת למרות שהיא תמיד הייתה עיר מרכזית, ותיקה, בעלת הכנסות, גם בימים ההם.

זה נשמע לרובנו כהיסטוריה, אבל אני מאמין בלב שלם שעיר שאינה יודעת את עברה, כולל הכלכלי, עתידה הכלכלי לוטה בערפל.

ולכן כמו בכל שנה, כאשר אנו דנים באישור התקציב העירוני שעומד על סכום חסר תקדים, חשוב שנזכור את שעברנו ונזכור להמשיך ולהקפיד על ניהול איכותי ואחראי. כי אל לנו להרפות מהחתימה המתמדת למצוינות ולא נעצור את המשך הפיתוח העירוני אחרת נמצא עצמנו מהר מאוד במגמת הידרדרות מסוכנת.

כפי שרואות עיניכם, התקציב המונח לפניכם הינו חסר תקדים בקנה מידה לאומי. התקציב הרגיל עומד על 7 מיליארד ועשרים מיליון ₪ ואילו התקציב הבלתי רגיל, התב"ר עומד על 3.3 מיליארד ₪.

על מנת לסבר את עיניכם, בשנת 1998, עת נכנסתי לתפקיד ראש העירייה, עמד התקציב העירוני על סכום של 2.6 מיליארד והתב"ר 220 מיליון ₪ בלבד.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 4 -

המספרים המובאים כעת לפניכם – היבשים למראית עין – טומנים בחובם הכרעות ערכיות, באמצעותן אנחנו הופכים למציאות, מושגים מופשטים כמו תרבות, רווחה, קהילה, חינוך, טיפוח מדע, מחקר וחשיבה רציונלית, דמוקרטיה, סובלנות, תכנון ארוך טווח, קיימות, אחריות לאומית ועוד ועוד.

רשות מקומית נמדדת בעיקר בזכות הערכים המובילים אותה והאם יש לה את החוסן הכלכלי, המאפשר לה לממש ערכים אלה, הלכה למעשה. כזאת היא הרשות שלנו, העיר תל-אביב-יפו. חוסנו הכלכלי הוא שמאפשר לנו לבצר את מעמדה של עירנו כדמוקרטיה, פלורליסטית, מכילה ושווה. בזכות חוסנו, החינוך שאנו מעניקים לתלמידות ולתלמידים שלנו – מהגיל הרך ועד לסיום לימודיהם – ניצב בחוד החנית של החינוך בישראל, ומכשיר אותם למצוינות הישגית וערכית, לחדשנות, ליזמות, מקורית ויצירתית, מעניק להם מיומנויות חברתיות ורגשיות.

בזכות חוסנו זה אנחנו משקיעים באיכות החיים של כל התושבים בעיר – המשפחות, הזוגות, הצעירים, הילדות והילדים, בנות ובני נוער, בנות ובני גיל הזהב – מכל מגזר, בכל שכונה בעיר, באמצעות תרבות פנאי, טיפוח מרחב ציבורי מזמין וסיוע בהקלה על יוקר המחיה. גם בשנה הבאה, העירייה שלנו תמשיך לתקצב את תחום החינוך בהשקעות גבוהות, מתוך מטרה להמשיך ולהגשים את החזון של חינוך ציבורי מעולה ליד הבית וכהזדמנות שווה לכל תלמיד ותלמידה, במיוחד בימים אלה. כמו בכל שנה, תמשיך העירייה בתנופת הבינוי במוסדות החינוך – בהקמתם, בשיפוצם ובשדרוגם.

ואף נושא מצוקת כוח האדם בחינוך לא נעלם מעיינו, ההפך, גם בשנה הבאה נמשיך לשפר את תנאייהם של הצוותים החינוכיים ונמשיך במאמץ לשמר ולעודד את העובדים הקיימים. בזכות החוסן הכלכלי שלנו אנחנו יוזמים, מובילים ומקדמים אין-ספור, אין ספור, באמת, פרויקטים לשיפור התשתיות העירוניות, להפעלת מערך "נעים בסוף שבוע". נמשיך להשקיע בקידום מערכות הסעת המונים עם החברות הממשלתיות, לצד הפעלת הלחצים על הממשלה לחוקק את החקיקה הנדרשת, נמשיך להגביר את האכיפה על הכלים הדו גלגליים כדי להחזיר את הביטחון והבטיחות להולכי הרגל.

רבותי, בזכות החוסן הכלכלי יש לנו את היכולת לסייע לתושבינו גם ביוקר המחיה, ונמשיך להוזיל את הפעילויות במועדוני הקשישים, את מחירי הצהרונים, החוגים ומנויי הקאנטרי.

נמשיך לממן יום לימודים ארוך והזנה, לתקצב שירותי בריאות, קידום והתפתחות הילד ועוד.

נמשיך להוביל פרויקטים לדיור בר השגה. נכון להיום מאוכלסות בעיר מאות יחידות דיור בהישג יד, רועי, 400 יחידות לשם דיוק. כ. שנבנו ביוזמה עירונית ותוך מימוש הזכויות העירוניות בקרקע, ואחרות ששולבו על קרקעות פרטיות תוך יצירת תמריצים שעודדו יזמים לשלב דיור בר השגה על בסיס רצון טוב ואינטרס משותף. עוד אלפי יחידות דיור נוספות נמצאות בשלבי תכנון ובנייה שונים.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 5 -

במאמצינו להגדיל את היצע הדירות, יוגרלו בשנים הקרובות כ-7,000 יחידות דיור הנמצאות בשלבי תכנון שונים. תושבי תל-אביב-יפו שיעמדו בתנאי הזכאות ויענו על הקריטריונים, שעודכנו גם הם, יזכו להתגורר בשכירות בדירות בנות 3 חדרים, לתקופה של עד 5 שנים, במחירים הנמוכים משמעותית ממחיר השוק.

דירות אלה תצטרפנה למעל 400 דירות בהישג יד המאוכלסות בפועל היום, על ידי זוכים בהגרלות קודמות שנערכו על ידינו ועמדו בתנאי הזכאות.

כן, גם נושא איכות הסביבה ומשבר האקלים לא נעלם מעינינו. בשנה הבאה נמשיך ולהיות העיר המובילה במדיניות אקלים שאפתנית ועדכנית, וכחלק מהעשייה בתחום, נמשיך להגדיל את השטחים הירוקים בעיר, נרחיב את השטחים הירוקים השמורים, נמשיך לשמור על כל בתי הגידול בעיר ונייצר שיתופי פעולה עם המטרופולין לשמירת הטבע.

בתקציב העירוני תוכלו אף למצוא ביטוי גם לעשייה בשדות נוספים כמו שיפור השירות, שיתוף הציבור, פיתוח התרבות הארגונית, המשאבים האנושיים, שיפור תהליכי עבודה והשירות לתושב ועוד ועוד ועוד.

כפי שהנכם רואים, התקציב העירוני הרגיל לשנת 2023 עומד על סכום חסר תקדים של 7 מיליארד ועשרים מיליון ש"ח.

התקציב הבלתי רגיל המובא כאן לפניכם גם הוא חסר תקדים. 3.3 מיליארד ₪ לעומת 1.93 מיליארד ₪ בשנת 2022. ואם תחברו ביחד זה תקציב של 10 מיליארד ו-50 מיליון ש"ח.

בתחום החינוך יושלמו הקמתם של בתי"ס ואגפים חדשים, נמשיך בהקמתם של כיתות גני ילדים ומסגרות לגיל הרך. כן תושלם בשנת 2023 הקמתן של 29 יחידות גן חדשות ו 10 כתות מעון יום. השנה גם נקים אולמות ספורט חדשים בצמידות לבתי"ס כמו אולם בית ספר אגיאל, אולם רוגוזין החדש, אולם בית ספר שמעון פרס ועוד ועוד.

וגם את בתי הספר הוותיקים שלנו לא נזניח ונרחיב את שיפוצי העומק, שדרוג התשתיות והנראות של מבני החינוך הוותיקים בהיקף של 400 מ' ₪.

רבותי, בתחום התשתיות נמשיך להשקיע, לפתח ולבנות את התשתיות העירוניות בעלות כוללת של כ-850 מיליון ₪, המהווה רבע מהתקציב הבלתי רגיל. ובכלל זה יימשך הפיתוח בשכונות הצפון 3700 ושדה דב. וכשאני אומר- שכונות הצפון 3700 ושדה דב, זה אומר מקום שאין בו שכונות ותיבננה השכונות, וזה לא שכונות, זה בעצם עיר חדשה.

אנחנו נוודא שהתשתיות הנבנות בימים אלו בעיר הצפונית החדשה תהיינה חדשות ואיכותיות ביותר, וגם נמשיך את פרויקט שדירת הקריה, אחרי שהשלמנו אותו והוא מושלם בימים אלה בדרך בגין, לכיוון רחוב המסגר והרכבת.

גם אחרי שנתתי את הסקירה הזאת צריך לזכור שנתתי רק דוגמא קטנה מהעשייה העצומה בתב"ר, ומי שרוצה להתעמק מוזמן לעיין בספר התב"ר ולראות את שלל הפרויקטים השונים בכל תחומי החיים שלנו. במחשוב, בקהילה, בתרבות, בחינוך בתשתיות ובמרחב הציבורי.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 6 -

וכל זאת מתאפשר בזכות עשייה בלתי פוסקת בשלל התחומים המשיקים לחיי היום יום של תושבות ותושביה העיר שלנו, העובדים בה והמבקרים בה, וזה מושג בעבודה מאומצת וברוכה של כלל אגפי העירייה ועובדיה וזאת ההזדמנות שלי ושלנו כולנו להגיד להם תודה. תודה מיוחדת מגיעה לאגף התקציבים אשר עבד לילות כימים לצורך הבאת התקציב לאישורכם. ואחרונים חביבים, תרשו לי חברי המועצה, להודות לכם, אשר בעזרתכם, בתרומתכם, בעצתכם הטובה, אנחנו ממשיכים להוביל את העיר ולשמור עליה כעיר, נגיד הטובה והמובילה. אני סבור שמדובר בתקציב שהוא בהחלט ראוי ומהווה מקור גאוה לנו- משרתי הציבור, ואני מציע לאשרו ברוב קולות ובגאוה.

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה אדוני ראש העיר.
כן, אמיר אתה רוצה?

מר בדראן:

ששולה תתחיל.

מר שפירא – היו"ר:

שולה בבקשה.
אתם רוצים שראובן יתחיל אולי? אתם רוצים להתארגן?
ראובן, בוא בבקשה, תתארגנו על עצמכם.
לא טוב?

קשת:

אני נהנית בקומה 12.

מר שפירא – היו"ר:

אין בעיה

מר לדיאנסקי:

מה היא נהנית להיות?

מר שפירא – היו"ר:

שמעת אגב שראש העיר הודה לך על זה שאנחנו נאשר את התקציב היום, כל חברי המועצה.
שולה, שולה, שולה, אמיר אתה יכול לעזור? שולה, סגן ראש העיר רוצה לדבר,

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 7 -

גב' קשת:

.SORRY

מר שפירא – היו"ר:

הוא לא מפריע לך, אבל אולי בעתיד,

מר לדיאנסקי:

טוב.

אדוני ראש העירייה, יו"ר המועצה, חברות וחברי המועצה.

תקציב עיריית תל-אביב יפו לשנת 2023 הוא התקציב האחרון שהמועצה הנוכחית מאשרת, וזו הזדמנות מצוינת מבחינתי, כמי שמכהן מאז תחילת שנת 2019 כסגן ראש העיר הממנה על תחום איכות הסביבה, הקיימות ושיפור פני העיר, להביא בפניכם את המהפך שמתרחש בעירייה ובעיר בקדנציה האחרונה בכל הקשור לנושאי סביבה, קיימות, אקלים, טבע עירוני, שתילת עצים, שיפור פני העיר, הקמה ושדרוג של גנים, גינות, מרחבי פנאי במרחב הציבורי ועוד ועוד. קודם כל ולפני הכל אני רוצה להודות מקרב לב ובהערכה רבה לאלו שבלעדיהם המהפך הירוק שאנחנו מובילים בעיר לא היה מתרחש, והם עובדי ועובדות הרשות לאיכות הסביבה וקיימות, חבורת אנשים מופלאה, מחויבת ומקצועית. וגם לאנשים המצוינים באגף לשיפור פני העיר שהביאו את מרחבי הפנאי במרחב הציבורי לשיאים חדשים ולשיפור משמעותי בחוויית התושב מהבילוי בגינות, בגני השעשועים, בפינות הכושר, גינות הכלבים ועוד. עכשיו נצלול קצת למספרים:

תקציב הרשות לאיכות הסביבה וקיימות בשנת 2018 עמד על 8,370,000 שח'. התקציב המוצע לשנת 2023 עומד על כמעט 17 מליון שח'. ב-5 שנים בלבד הוכפל תקציב הרשות, גדלה מצבת כח האדם באופן משמעותי, והיקפי הפעילות הגיעו לממדים מרשימים. התקציב הרגיל של האגף לשיפור פני העיר בשנת 2018 עמד על 181 מליון שח', והתקציב הרגיל לשנת 2023 עולה ל-234 מליון שח'. התקציב הבלתי רגיל של האגף לשיפור פני העיר בשנת 2018 עמד על 45 מליון שח', וכעת הוא עומד על סך, תשמעו טוב, 164 מליון שח' ו-470,000 שח'. זה בהחלט מרשים.

אני אזכיר מספר נושאים ופרויקטים עיקריים שנמצאים בתכנית העבודה שלנו לשנת 2023, וכאלה שכבר מתקיימים, ואני אפתח בפרויקט הגדלת מספר העצים בעיר. לפני כ-3 שנים התחייבנו שתתקבל עד לשנת 2030 כ-100,000 עצים, ולשם כך אושר תקציב בתקציב הבלתי רגיל בסך של 33.5 מליון שח'. מדובר בסעיף שבשנת 2018 כלל לא היה קיים בתב"ר, ואגב, מחר אנחנו נשתול את העץ ה-10,000 במרחב הציבורי, והיד עוד נטויה.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 8 -

פרויקט מקסים נוסף הוא שתילת עצים בחצרות של בתים משותפים, בשיתוף התושבים. המטרה היא לשתול בקו בניין קדמי, בצמוד למדרכות, וכך גם להגדיל את הצל להולכי הרגל וגם ליירק את החצר ואת העיר. בשנת 2022, בשנה הראשונה לפרויקט, נשתלו כ-2,500 עצים בחצרות של הבתים המשותפים.

פרויקט שכונות מקיימות: מדובר בפרויקט שמטרתו לחבר את התושבים לנושאי קיימות ולקדם יחד אתם פעולות קהילתיות ירוקות שונות. בשנת 2018, חברים, הפעילות הקיפה 7 שכונות בלבד, ותקצבה בסך של 800,000 שח'. בתקציב 2023 פרויקט שכונות מקיימות מתוקצב בגובה של כמעט 5 מליון שח', וההקצבה מיועדת למימון פעילות בכלל שכונות ברחבי העיר. ב-5 שנים הפכנו פרויקט קטן לאחד מהדגלים שלנו, ומשכונות מקיימות לעיר מקיימת.

חקלאות עירונית וגינות קהילתיות: פרויקט שהתושבים הם אלה שמובילים את הגינות עצמן, הם מתחזקים ועובדים בגינות. הרשות לאיכות הסביבה מדריכה, מסבירה, מרכזת אותם, ואגף שפ"ע בעצם נותן את התשתית ואת הצמחייה. בשנת 2018 היו לנו 40 גינות קהילתיות, היום יש לנו 60 גינות קהילתיות, עד לסוף שנת 2023 יהיו לנו כ-70 גינות קהילתיות.

פרויקט עסקים ומתחמים ירוקים: אני מאמין שקידום הקיימות בעיר יכולה להיעשות רק על ידי שיתוף פעולה הדוק בין העירייה, התושבים והמגזר העסקי-הציבורי בעיר. נפגשתי עם מנהלי הקניונים בעיר, בהם שוכנים כ-1,000 חנויות, 1,000 עסקים, עם מפקדי הקריה הצבאית ועם אנשי האוניברסיטה בתל-אביב, ושמחתי לשמוע שישנה נכונות אמיתית מצד כולם לשתף פעולה ולקדם את הקיימות במתחמים שלהם. בשנת 2023 יצא לדרך פרויקט עסקים ומתחמים ירוקים, במסגרתו אנחנו נרתום את המגזרים הגדולים בעיר, ויחד אתם נביא למהפך ירוק גם בקרב הדיירים העסקיים והציבוריים הגדולים שנמצאים בעיר, ובעיני זה מאוד חשוב.

בקדנציה הנוכחית גם היינו לעיר הראשונה שהשיקה בשנת 2020 את התכנית העירונית להתמודדות עם שינויי האקלים, שנכנסה לתכנית העבודה, כבר שנתיים, שנה שלישית שהיא תהיה בתכנית העבודה, ובשנה הבאה, בשנת 2023, נשיק גם את תכנית המיטיגציה, זו בעצם תכנית שתעסוק בהפחתת פליטות גזי החממה, התייעלות אנרגטית, שימוש באנרגיה מתחדשת ואגירת אנרגיה.

ולראשונה בישראל, בשנת 2022, קיימנו את המרתון הירוק הראשון של תל-אביב. מרתון לבש ירוק, וגולת הכותרת היתה הפחתת השימוש בבקבוקי מים חד פעמי ב-75% לעומת מרתונים קודמים. מרתון 2023 יהיה ירוק עוד יותר מהמרתונים הקודמים. ואני מציע גם לא להיבהל מתלונות מקרוב הציבור- שלא הצלחנו למגר לגמרי את בקבוקי הפלסטיק. גם זה יגיע בעתיד, ותודה לרשות העירונית לספורט וגם למחזיק התיק כמובן. תודה לרשות לאיכות הסביבה ולחברת "כפיים" שמפיקה את המרתון.

בתל-אביב ישנם כ-40,000 בתי אב, חברים, שמחזיקים כלבים, כ-5,000 מאכילי חתולים, ולהערכתי מרבית מהתושבים שלנו אוהבים בעלי חיים. לפני מספר חודשים קלטנו רכז לתחום בעלי החיים, שיושב ברשות לאיכות הסביבה, תפקידו הוא לקיים פעילות קהילתית בגינות

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 9 -

הכלבים בעיר, אגב, יש לנו 103 גינות כלבים לשחרור כלבים ברחבי העיר. תפקידו גם לתת מענה לצרכי הקהילה, קהילת מחזיקי ואוהבי החיות, לרכז ולתאם אירועים, ליזום שיתופי פעולה עם עמותות וגורמים שונים וכו'.

ואני חייב גם מילה לגבי המחלקה הווטרינרית. שם יש עוד הרבה הרבה מה לעשות בכל הקשור לשיפור השירות לציבור, בהצלה וטיפול רפואי בבעלי חיים שנמצאים ברחוב, בהקטנת התרבותם של חתולי הרחוב באמצעות הגברה משמעותית של העיקורים והסירוסים של החתולים, בסיוע אמיתי למאכילי החתולים שמממנים בעצמם את המזון שניתנים לחתולים ברחוב. לי יש מחויבות ערכית ואישית לנושאים הללו ואני משוכנע שבעתיד הלא רחוק הם יקודמו בצורה משמעותית.

העברנו כאן במועצה תיקון לחוק העזר שאוסר שימוש ומכירה של כלים חד פעמיים בחופי הים, בינואר האחרון התיקון נכנס לתוקף והתחלנו במהלכי הסברה מול הציבור, מול זכייני המסעדות. בשנת 2023 אנחנו נעמיק את העיסוק בכך. צריכים להוציא את החד פעמי מהחיים שלנו, צריכים להוציא אותם גם מהגנים וגם מהפארקים, ומחיי כולנו- גם מחיי החילונים, גם החרדים, זה מפגע סביבתי ובריאותי, ותמסור לחברים שלך אלחנן, בש"ס ובאגודה, שחד פעמי זה אסון אקולוגי.

מר זבולון:

לפחות אני יודע שאתה יודע,

מר לדיאנסקי:

בשנת 2022 עשינו קפיצה משמעותית בכל הקשור למדיניות הבנייה הירוקה בעיר. וועדת המשנה לתכנון ובנייה אישרה לפני מספר חודשים מדיניות מתקדמת. הגענו באמת להיות העיר עם הדירוג של בנייה ירוקה הכי מרחיק שיש היום בישראל, והשלב הבא בעיני זה להגיע לרמה של 3 כוכבים- גם בבנייה של מבני הציבור, היום אנחנו עומדים על שני כוכבי בנייה ירוקה. בשנת 2023 אנחנו נחנך את מרכז הקיימות הראשון של עיריית תל-אביב יפו, קומפלקס בגודל 400 מ"ר. המרכז יהווה מקום פעילות ומפגש לתושבים, מגיל לידה עד 120, לארגונים מהמגזר השלישי, לסטארט-אפים, לאנשי המגזר העסקי, שותפים שונים. אנחנו נעסוק שם בעירוניות מקיימת, צמצום צריכה, תחבורה נקייה, בנייה ותכנון עירוני בר קיימא ועוד ועוד. עד כאן בעצם קצת, איזושהי טעימה לגבי חלק מהנושאים המרכזיים שהרשות ואגף שפ"ע עוסקים בהם, יש עוד הרבה מאוד נושאים.

וחברות וחברים, אם הייתי יכול הייתי מציין כאן את השמות של כל השותפים בעירייה, שבשנים האחרונות קידמו בצורה משמעותית את נושא הקיימות בעיר. יש רבים כאלה, וזה חוצה יחידות

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 10 -

עירוניות. מי שוותיק פה זוכר שלפני לא הרבה שנים לגלגו כאן על עצים ולגלגלו כאן על אקלים, והגענו היום למצב שפה באמת יש הבנה.

מר שפירא – היו"ר:

שנייה ראובן.
תוסיפו לו את הזמן דיבור של פורז בבקשה.

מר לדיאנסקי:

תודה רבה לך אדוני היו"ר.
יש הבנה והכרה בצורך של העניין הזה. זה גם בא מהעולם, השותפות שלנו ב-C-40. זה גם בא מקרב תושבים שהנושא הזה מעסיק אותם ומעניין אותם.
אבל אני לא יכול לציין את כל השמות, אז אני רוצה לציין מספר יחידות באמת שעשו התקדמות מאוד מאוד גדולה בכל הקשור לנושא קיימות: קודם כל למינהל בינוי ותשתיות על השינויים שהם ביצעו בכל הקשור לשתילת עצים באזורים בהם נעשו עבודות תשתית. מדרכות, שבילי אופניים. תודה גם למחזיק התיק. אפשר לראות ברחבי העיר את השתילה המרשימה של העצים, את השיפור המדהים באיכות בתי הגידול ובתשתיות לעצים, זה באמת מרגש.
תודה לאגף התברואה על העבודה המצוינת שלהם בכל הקשור להנגשת יותר תשתיות ולהגברת המחזור בעיר. מי שלא יודע, זכינו השנה בפעם השנייה ברציפות-כעיר הממחזרת ביותר, חיים גורן, בין הערים הגדולות. חיים גורן, על פי דירוג תאגיד "תמיר".
תודה למינהל קהילה על שיתופי פעולה, ובעיקר בנושא שכונות מקיימות ושתילת עצים בחצרות הבניינים המשותפים.
למינהל החינוך-על הגברת תכנית מובילות ירוקה בבתי הספר.
לאנשי יחידת אדריכל העיר על פרויקט "היער העירוני". על פרויקטים חשובים כמו הגדלת השימוש באנרגיה חלופית, תכנון ובנייה בת קיימא, ועוד ועוד.
תודה ליחידה לתכנון אסטרטגי.
תודה למינהל השירותים החברתיים- ששותפים עם הרשות לאיכות הסביבה בתכניות "בתיאבון" ו"אפשרי בריא", שמטרתן להביא לתזונה יותר בריאה ובת קיימא לתושבים שלנו.
תודה למשנה למנכ"ל.
תודה למנכ"ל העירייה ולראש העירייה.
אנחנו נמשיך להשקיע באיכות החיים של התושבים שלנו בעיר הזאת, להגן על הסביבה שלנו, לפעול להגברת הקיימות והירוק בעיר, להקטין את פליטות גזי החממה-כשהמטרה היא, חברים, תוך מספר שנים, להיות לאחת הערים המתקדמות בעולם בתחום הסביבתי, כמו וונקובר, כמו פריז, כמו קופנהגן, אנחנו מסוגלים לעשות את זה וגם נעשה את זה.
תודה רבה.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 11 -

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה לסגן ראש העיר.
שולה בבקשה. את מוכנה?

קריאה:

מה עם החד פעמיים?

קריאה:

הוא דיבר על זה.

מר לדיאנסקי:

שיעורים פרטיים אחר כך.

מר שפירא – היו"ר:

שולה, מה עכשיו?
כן.

גב' קשת:

אדוני יו"ר המועצה, כבוד ראש העירייה, חברות וחברי המועצה.
שוב ערב טוב.

מר שפירא – היו"ר:

ושוב אתכם.

גב' קשת:

חברות וחברים.

תקציב העירייה לשנת 2023 גדל בלמעלה ממיליארד שח' מתקציב 2022, ולכן מצער אותי השנה אפילו יותר לעיין ולראות כיצד סדר העדיפויות של העירייה לא משתנה בתחומים כל כך מהותיים לחייהם של תושבי ותושבות העיר, וממשיך את אותה מדיניות ניאולברלית שפוגעת באוכלוסיות מוחלשות, שלוקחת מהעניים, שדוחקת את הצעירים והקשישים והקשישות החוצה מהעיר. עדויות ברורות לכך יש בתקציב הנוכחי.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 12 -

בתחום החינוך למשל, כבר בדברי המבוא לתקציב הרגיל יש התייחסות למצוקה בצוותי הוראה בבתי ספר ברחבי העיר. אבל איך העירייה מתכוונת, כדבריה, לשמר ולגייס את אוכלוסיית ההוראה? לא על ידי פתרונות דיור והוזלה משמעותית של יוקר המחייה למורות ולמורים, שהן שתי הסיבות המרכזיות שדוחקות צוותי הוראה מהעיר, וגם את שאר האוכלוסיות המוחלשות, ולא מאפשרות להם לגור ולעבוד כאן, העירייה מתכוונת לשמר ולגייס את צוות ההוראה על ידי מופעי תרבות, הרחבת החניונים לצוותי ההוראה, ושתייה חמה לצוותי ההוראה והמינהלה בבתי הספר. זו דוגמא אחת לאופן שבו אנחנו רואים שהבעיות המהותיות של תושבות ותושבי העיר לא מטופלות מן היסוד.

גם בתחום הדיור אנחנו רואות את המשך עידוד הג'נטריפיקציה האלימה, את חוסר המענה לאוכלוסיות שנדחקות מהעיר. אני מברכת על תקציב של 151 מליון שח' שמוקצב ברשות הדיור העירונית, יוזמה שנאבקנו עליה רבות, אבל אני רואה את שאר סעיפי התקציב ואני מבינה שמדיניות העירייה לא משתנה באופן מהותי.

אני רוצה לתת מספר דוגמאות: תקציב של 35 מליון מיועד לרכישות, פינויים והפקעות מקרקעין. העירייה משקיעה סכום עצום לפינוי תושבות ותושבים מהבתים, ללא דאגה להם לדיור חליפי ולפיצוי כלכלי, בעוד שהיא יכולה להשקיע את הסכומים האלו בדאגה להם, לדירות בפרויקטים היוקרתיים שלטובתם הם מפונים, או לפיצוי כספי בסכומים האלו.

ואני רוצה להזכיר, ככה, חלק מהמספרים המזעזעים. 800 משפחות מזרחיות בכפר שלם עומדות להיות מפונות מבתן על ידי העירייה, ללא פיצוי ראוי או ללא פיצוי כלל, כי הקרקעות שוות מיליארדים. איפה הבשורה בשבילם בתקציב העירייה לשנת 2023?

מאות מתושבות ותושבים מזרחיות בשכונת הארגזים חיים עם צו פינוי, והעירייה מכשילה כל ניסיון להגיע אתם לפתרון שיבטיח להם פיצוי או דיור חליפי.

אלפי משפחות פלסטיניות ביפו מאוימות עם צווי פינוי. רק בשבוע שעבר פונתה עוד אשה מבוגרת לרחוב, בלי שום סיוע, פיצוי או פתרון חליפי.

הייתי מצפה שתקציב העירייה יתן מענה לעשרות אלפי תושבות ותושבי תל-אביב יפו שנמצאים במצב הזה. אבל אנחנו רואות שמדיניות העירייה לא באמת משתנה.

כולם מזכירים את דרום תל-אביב ויפו, ויש מילים באמת יפות על דרום העיר בתקציב העירייה: חיזוק אזור דרום העיר, תגבור ההשקעות העירוניות בכל תחומי החיים של התושבים. אבל מה אנחנו רואות בפועל בסעיפי התקציב שנוגעים לדרום העיר? שהבעיות המהותיות ביותר – לא רק שנשמרות אלא אף מתגברות. למשל, תקציבי עתק על פרויקטי יוקרה בדרום תל-אביב וביפו, שאף אחד מהם לא ישרת את האוכלוסייה הילידית והקהילות המוחלשות. הם נועדו לדחוק את האוכלוסיות הללו ולהביא במקומן – מה שנקרא אוכלוסייה חזקה, ואני שמה את זה במרכאות.

את רמות הניתוק האלו של העירייה מהשטח אפשר לראות בצורה בוטה במבוא לתב"ר, איך העירייה מנסחת את ההשקעה העירונית שלה בכל תחומי החיים של תושבות ותושבי העיר, על ידי הקמת מתחם בת-שבע המגלומני, שלא מציע בשורה כלל לתושבות ותושבי דרום העיר, אלא

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 13 -

את המשך דחיקת האוכלוסיות המוחלשות והעושר התרבותי שלהן מהעיר, על ידי ג'נטריפיקציה תרבותית. בתקציב, העירייה הסירה את השם של בת שבע מהסעיף, אבל ברור לכולנו כבר בשלב הזה שלא מדובר בקמפוס רב תרבותי שמביא את מגוון התרבויות ושהופך להיות לשם דבר בצעד נוסף בתרבות בישראל, שיהיה בשיתוף עם כלל התרבויות בדרום תל-אביב, אלא בסה"כ מבנה עצום, מבנים שמותאמים ללהקת המחול בת-שבע, לחזון העיצובי של אוהד נהרין, עם מבנים שמוקדשים לרקדני להקת בת-שבע על חשבון שטחי ציבור. מספיק להכנס לאתר להקת בת-שבע ולתהות על הפרויקט המגלומני שרואים שם, תחת הכותרת קמפוס בת-שבע. גולת הכותרת-התחנה המרכזית החדשה. אני לא יודעת אם לקרוא לה חדשה או ישנה, כי מאז שאני זוכרת את עצמי כילדה זה התחנה הישנה בצד הצפוני, שעכשיו הולכים לבנות שם עוד קמפוס מגלומני ללהקת בת-שבע, כשבצד הדרומי כבר 40 שנה כמעט-תחנה, או משנת 1967 למעשה המבנה, כפיל לבן או כדינוזאור שחור, אבל כבר 30 שנה המקום הזה מזהם והורג אנשים. תחנה המרכזית החדשה, באמת, אני לא חושבת שיש מקום דומה לכך, למקום הזה בשום מדינה, מדינת עולם רביעי ברחבי העולם. ממררת את חיי התושבות והתושבים בדרום העיר. מפגע סביבתי שאין כמותו בארץ, ולדעתי אין כדוגמתו בעולם. מפגע תחבורתי בקנה מידה בינלאומי שהוא לא ייאמן, ושלא ראוי בכלל שהוא יהיה. אנחנו במאה ה-21, נכון? אני טועה? לא. ועדיין,

גב' דביר:

יש לו סעיף.

גב' קשת:

מה?

גב' דביר:

יש לו סעיף.

גב' קשת:

רק שנייה, אני מגיעה לסעיף.

מפגע חברתי שהולך ומחמיר מרגע לרגע. התחנה המרכזית החדשה, כפי שנכתב בפרק- תכנון ובניין עיר, סעיף 183 בתב"ר, תקציב של 3 מליון שח'.

גב' דביר:

לבדיקת תכנון.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 14 -

גב' קשת:

יקירתי, תני לי רגע, תקשיבי לי. מיועד לבדיקת התכנות למבנה התחנה המרכזית בהיבט הקונסטרוקטיבי, התאמת המבנה ו/או הריסה מלאה או חלקית לשימושים חדשים הכוללים גם מסוף תחבורתי מצומצם וקידום תכנית למימוש ההמלצות לגבי המבנה, וכך גם להשלים את מדיניות הוועדה המקומית לגבי שכונת נווה שאנן ומבנה התחנה. אז אני הייתי רוצה באמת להבין למה העירייה מתנסחת כאילו אין שום תכנית. למיטב ידיעתי, בשנים האחרונות הצוות המקצועי של העירייה, OK, רשות התחבורה, יחד עם הצוות המקצועי של משרד התחבורה, בזבזנו מליונים ויש תכנית. אבל פתאום הכל השתנה, בגלל העירייה.

גב' דביר:

זה שני דברים נפרדים. כאן זה הנדסי.

גב' קשת:

סליחה שלי, שלי, תקשיבי שלי. מה את רוצה לבוא ולהגיד לי?

גב' דביר:

שזה שני דברים נפרדים,

גב' קשת:

שמה?

הרי את יודעת יפה מאוד שבתכנית תא/5500 התחנה הזאת מסומנת כמסוף תחבורה בינוני. נראה לך הגיוני שהמקום הזה, שאני בעצמי היום מפחדת להכנס אליו. כולן מפחדות להכנס אליו. מה יש לשמר את המקום הזה כמסוף תחבורה בינוני? להמשיך לחנוק שם את האנשים? מה מצופה,

גב' דביר:

כתוב שיש בדיקה הנדסית האם להרוס אותה או לא להרוס אותה.

גב' קשת:

טוב, בסדר.

לא, זאת לא השאלה.

גב' דביר:

אבל זה מה שכתוב בסעיף.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 15 -

גב' קשת:

לא השאלה. העניין הוא, שאלה אם להרוס אותה או לא להרוס אותה- זה כבר צריך להיות אחרי ההחלטה, שכבר היתה באוקטובר 2021, של פינוי של כל האוטובוסים מהתחנה, ואז להחליט אם להרוס או לא להרוס, ומה עושים במבנה העתידי ביום שאחרי. פה ביום שאחרי מסוף תחבורה נשאר. זאת הבעיה. זה על חשבון חברתי- מוריה שלומות.

מר שפירא – היו"ר:

אני יודע, אבל עדיין לא הגיע החשבון.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

אפשר לסיים? אני צריך להגיע לאיזה אירוע.

גב' קשת:

עכשיו.

מר גורן:

קחי גם את הזמן שלי.

קריאה:

מי אמר את זה?

מר שפירא – היו"ר:

חיים, סגן ראש העיר.

גב' קשת:

הייתי באמת מאוד מבקשת לא לעשות צחוק מדברים שאני אומרת מדם ליבי. זה מאוד פוגעני. זה לא פוגע בי באופן אישי,

מר שפירא – היו"ר:

שולה, אף אחד לא עשה צחוק,

גב' קשת:

לא עושים מזה צחוק.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 16 -

מר שפירא – היו"ר:

אבל את נכנסת לוויכוח.

גב' קשת:

כי נכנסו אתי לוויכוח ואני עניתי

מר שפירא – היו"ר:

אז מה, אבל תמשיכי.

גב' קשת:

וזה בסדר גמור. אבל לעשות מזה צחוק,

מר שפירא – היו"ר:

שולה שולה, רגע.

גב' קשת:

אני לא באתי לפה לצחוק, זה הכל.

מר שפירא – היו"ר:

שולה רגע, אני יודע, אני מנסה, היא מפריעה לי.
תוסיפו בבקשה את הזמן של מוריה לשולה כרגע. רגע שולה.

גב' קשת:

אני אתחלק אתו עם אמיר.

מר שפירא – היו"ר:

שולה, קיבלת עוד 10 דקות.

גב' קשת:

אני לא צריכה כל כך הרבה זמן.

מר שפירא – היו"ר:

היום עוד ארוך, רוצים לשמוע אותך.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 17 -

גב' קשת:

היתה הערה,

מר שפירא – היו"ר:

רגע אבל לא שמו לך עדיין. מה קרה?

גב' קשת:

פשוט אני לא מבינה.

מר שפירא – היו"ר:

מה עם ה-10 דקות של שולה? צח.

יאללה, קדימה שולה, תמשיכי.

גב' קשת:

אני רוצה גם להזכיר לנו שיש הכרזה היסטורית של השרה להגנת הסביבה, תמר זנדברג, הכרזה על האזור כנפגע זיהום אוויר. עכשיו, אפשר לגחך פה ולהגיד שהשרה לא מבינה כלום מחייה, הנהלת העירייה מבינה, ויש פה הכחשה של זיהום אוויר, שזה בלתי נתפס. אז זה באמת בלתי נתפס, ואני לא מאחלת לאף אחד לגור בסמיכות לתחנה. ואני יודעת היטב כמה תמותה גבוהה יש שם, כי שכנים ושכנות וחברים שלי נפטרו בתמותה גבוהה מאוד, כמי שגרים באזור. הרי כל הדיוט יודע שאת התחנה יש לפנות לחלוטין מהאטובוסים. אסור בשום מצב לאפשר מסוף תחבורתי בשטח התחנה המרכזית בנווה שאנן. זה לא אזור ראוי בכלל, מכל הבחינות. פשוט פחד אימים להכנס שם, אני כמעט הותקפתי שם בפנים, ולא רק אני, נשים נתקפות שם גם בפנים. כל הסוחרים שם, פשוט מתעללים בהם, קובי מימון מתעלל בהם בשביל לנשל אותם מהנכסים שלהם. מה קורה פה? אין שם רישיון עסק, אז על מה 3 מליון שח' אם כן להרוס או לא להרוס, באמת!

תושבות ותושבי הדרום סבלו מספיק מזיהום אוויר, מהזנחה ומהפקרה. 3 מליון שח' מתוקצבים לסעיף התחנה המרכזית, בלי שום חלוקה לסעיפי תקציב, בלי שום הסבר נוסף, זה הרי ברור שזה לא מספיק לכלום, לא לפינוי התחבורה, לא להריסה, אלא רק-כפי שהעירייה עצמה מצהירה שהיא מתכוונת לעשות- בדיקות התכנות. סיימנו לבדוק, הגיע הזמן לבצע, וזה בדיוק מה שהעירייה לא עושה.

העירייה מדברת גבוהה-גבוהה על התמודדות עם משבר האקלים, על בטחון אישי לתושבות ותושבי העיר, על כמה שתל-אביב יפו היא עיר מתקדמת, מוציאה חוברות באמת מרשימות, משקיעה תקציבים על יועצים בסכומים של עשרות מליונים, אבל היתכן שהגמל לא רואה את

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 18 -

הדבשת של עצמו? המפגע הסביבתי, חברתי ותחבורתי החמור בארץ, אם לא בעולם-נמצא כאן, בתל-אביב יפו, לא רחוק מכאן, המוקד המרכזי ביותר לפשיעה, לסחר בסמים, לסחר בנשים, כאן, ממש קרוב לכאן.

שלא לדבר על טירוף המערכות של כריתות עצים וחיסול חורשות ברחבי העיר. כשאתה דיברת מקודם לדיאנסקי, סגן ראש העירייה, אבל אתה מתעלם מכריתות עצים וחורשות בצורה מטורללת, ברחבי העיר, וזה מקומם הרבה מאוד תושבות ותושבים שאכפת להם מחיים של הצומח.

מר לדיאנסקי:

השאיפה היא שיהיו כמה שפחות כריתות ורק יכרתו בלית ברירה. לא תמיד זה מסתדר.

גב' קשת:

יש ברירה. זה בדיוק העניין- שיש ברירה. אבל אין מי שישמע. אין מי שיקשיב, אין באמת מישהו שאכפת לו במוקדי קבלת ההחלטות. זאת הנקודה. חברות וחברים, אני קוראת לכולכם לא לעצום עין לאוכלוסיות שלמות שמתגוררות כאן, בכל רחבי העיר, משלמות את המחיר על סדר העדיפויות הכושל של העירייה. אני קוראת לכולכן לקחת בחשבון היום כשאתן מתבקשות ומתבקשים לאשר את התקציב, את חוסר הבשורה שהוא מציע לדרום תל-אביב וליפו, אבל לא רק, גם ללב תל-אביב, גם למרכז תל-אביב וגם לצפון תל-אביב. את הפערים והאפליה בדרום תל-אביב ויפו, שחוצים את כל תחומי החיים מתרבות וחינוך, והסביבה, דיור, בריאות ובטחון. אני קוראת לכולכם לא לאשר את התקציב שממשיך להתנכל לאוכלוסיות המוחלשות, והיום כבר זה גם לקהילות של מעמד הביניים, ולהפסיק להתייחס אליהם כשקופות ושקופים בחברה שלנו. תודה רבה.

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה לשולה.

אמיר בבקשה.

להחזיר את השעון בבקשה.

תודה.

מר בדראן:

ערב טוב חברים וחברות, אדוני יו"ר המועצה, כב' ראש העירייה, חברותי וחברי חברי המועצה, ערב טוב.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 19 -

אין ספק שתקציב של העיר תל-אביב יפו 7 מיליארד שח' לשנה, הוא גדול יותר מזה של מספר מדינות, כאלה קרובות, כאלה רחוקות. תקציב יותר גדול משל מדינות, תקציב העיר. אין לי ספק שניתן לעשות המון לטובת תושבי העיר בתקציב בסדר הגודל הזה, ואכן יש עשייה, אי אפשר להתנכר לה, יש תכנית ויש סדרי עדיפות. מבחינתי, אני בוחן את התקציב הזה הוא ראוי ונכון בסדרי העדיפויות שהוא מביא לשנת 2023, לבחון מהו היחס למיעוט, מהו היחס לחלש, בעיקר בשנה שבו הוגדרה העיר תל-אביב כעיר הכי יקרה בעולם, ולכן חשוב לי להסתכל על זה בעיניים שבוחנות את השוני בין צפון העיר תל-אביב, לבין דרומה, דרום העיר תל-אביב ויפו. אני מצטרף לדברי ראש העיר שנאמרו הרגע, בישיבה הזו, בהקשר של הדמוקרטיה, ובמיוחד ליחסה למיעוט ולחלש. על ההקשה הנדרשת בין העיר החזקה תל-אביב לבין שכנתה יפו, המוחלשת.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

זה לא שכנתה, זה אותה עיר.

מר בדראן:

במקור היו שם שתי ערים, נכון, אנחנו מדברים על המקף בין העיר תל-אביב לעיר יפו, אבל אי אפשר להתכחש לכך שהיסטורית מדובר בעיר נפרדת, גם האוכלוסיה שלה היא גם אוכלוסיה אחרת, עם תרבות אחרת, עם שפה אחרת, עם דת אחרת. ונכון שמבחינה חוקית חוק חוק בשנות ה-50 שצרף אותם לעיר אחת, אבל עדיין אי אפשר להתכחש למציאות-שמדובר בשתי ערים. בקדנציה הזו, לפני כשנתיים, חזרתי על הטיעון כי ראוי לבחון את התקציב גם בפרמטרים של צמצום הפערים בין שתי הערים, וצמצום הפערים בין שתי האוכלוסיות- חלשה מול חזקה. כבר אז התייחסתי דווקא לצעד שעשתה העירייה במחקר שהיא הזמינה, והמחקר הזה, שערכה העירייה בקרב תושבי יפו, העלה את השאלה מה הקשר בין ההשקעה הכספית של העירייה לבין האפקטיביות שלה ביפו. והמסקנות האלה בעצם לא קיבלו שום ביטוי בתקציב הזה. כך גם נותרה השאלה שבחנה את הקשר בין ההשקעה הכספית לבין הנגשתה לחברה היפואית. גם את זה היה חשוב לעירייה להבין, ללמוד ולהסיק את המסקנות. אבל גם כאן לצערי, בספר התקציב שמובא בפנינו- המסקנות האלה לא מיושמות. לצערי הקו המנחה ממשך להיות עם ההתעלמות ממה שנציגי הקהילה מבקשים. הטענה היא- אנחנו עובדים לפי תכנית, וזה מה שנכון בעינינו, ועל זה אנחנו עובדים. ביפו חוסר האפקטיביות וחוסר השיפור באיכות החיים מובילים להגברת התסכול ולחוסר האמון של התושבים בעירייה, כי הצרכים האמיתיים של הציבור ביפו- לא מקשיבים להם. השוויתי גם אז, לפני כשנתיים, מעל הבמה הזו, את הצורך הקיומי ביפו, הצורך הקיומי! שהוא שונה בתכלית מהצורך לרווחת חיים וקידמה שלו אנחנו שואפים בתל-אביב. המשל על

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 20 -

מארי אנטואנט מקבל משנה תוקף. כשאמרו לה-העם רעב, והיא אמרה-תנו להם עוגות. אז יפו רעבה. היא רעבה ללחם, במטפורה כמובן. היא אמנם זוכה לשפע של פעילויות קהילה, אני הראשון שמחמיא על כך, ויש פיתוח-אני גם מצדיע לו. יש גם קאונטרי, 114 מליון שח', בית צ'רנר שאמור להיבנות, גם על כך המון כבוד. אבל איזה קאונטרי בלי תושבים? איזה קאונטרי עם תושבים שאין להם איפה לגור וימצאו את עצמם ברחוב? תכף נגיע לזה. אז מרבית תושבי של יפו הם בעצם תחת סכנה קיומית אמיתית. לא סיסמא, לא כאילו, לא איזה משפחה או שתיים, רוחבית. אוכלוסיה שלמה, זו שגרה במה שנקרא- בנכסי הנפקדים, תהפוך בקרוב מאוד ברחוב, ללא שום קורת גג, על פי חוק. זה החוק. חוק הגנת הדייר שבנכסים האלה הם מתגוררים, זהו החוק. אבל לא רק. אם מישהו חושב שאנחנו בעצם רק מדברים על איזושהי אוכלוסיה מצומצמת. אגב מצומצמת, אנחנו מדברים על משהו כמו 1,000 משפחות, אז לא רק. אנו עדים לכך שאוכלוסיה שלמה של זוגות צעירים-שלא קשורים לכל מה שקשור לעניין של נכסי נפקדים גם הם נמצאים תחת הסכנה הזו. בפועל מה שקורה, האוכלוסיות האלה בעצם מוצאות את דרכן, מתוך מה שנקרא כוחות השוק, לערים אחרות. הם יוצאים לרמלה, ללוד, זה במקרה הטוב, במקרה הרע הם מגיעים לכפר קאסם, לטייבה, לטירה, ואלה עוד מצבם טוב, ויש כאלה שעוברים לנעלין, וכאלה שעוברים לכל מיני ערים אחרות, קרובות, מחוץ לקו הירוק. זו הסיטואציה שבה אנחנו נמצאים.

מר זבולון:

אמיר, אבל זה עדיין כתוצאה מבעיות הדיור.

מר בדראן:

אז אני כבר אתייחס לשאלה שהעלת כרגע. כבר אתייחס. תראו חברים, צריך להבין שאי אפשר להשוות את זה לאוכלוסיות אחרות? כי לאוכלוסיה בחברה היהודית יש חלופות. ודירה או קורת גג זה לא רק 4 קירות, אלא זה קיום שלם. פסיפס שלם של קהילה, של שפה, של תרבות, של מוסדות, של שירותי ציבור, של שירותי דת, ואני יכול להמשיך ולמנות. אין בתקציב שבפנינו פתרונות אמיתיים, ראויים או משמעותיים-כדי לדון בבעיית הדיור וכיצד מקדמים את פתרונה. בסיעה שלי העלנו מספר פעמים הצעות לפתרונות. 4 שנים וחודשיים, אני הייתי שם אדוני ראש העיר. אחד מהם היה פרויקט קדם-שם הגדולים. לא באנו עם סיסמאות, באנו עם תכניות. עבדנו על זה קשה. תעיד על כך דווקא היועצת שלך, אדוני ראש העיר. תעיד על כך שאנחנו עובדים על זה יותר מ-12 שנה. הפרויקט הזה היה אמור להביא בשורה לאוכלוסיה המוחלשת ביפו. דיברנו על פתרון ל-200 משפחות חדשות בבנייה חדשה על חורשת הזיתים, ועוד פתרונות ל-50 משפחות לפחות בדיור הציבורי-שיהפכו להיות בעלים בדירות שלהם- המשופצות, החדשות. וגם להטיב את

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 21 -

מצבם של 50 משפחות נוספות שגרות באותו מתחם. שום דבר. 10 שנים אחרי, יותר נכון 12. 12 שנים אחרי אנחנו נמצאים במצב עגום יותר מאיפה שהיינו לפני כן. כאלה שיגידו- לא באשמת העירייה, כאלה שיגידו- דווקא כן באשמת העירייה או כן באחריותה, כאלה שיגידו-מה אתם רוצים מאתנו? רשות מקרקעי ישראל היא זו שחזרה בה. וכאלה שיגידו-העירייה-היא זו שצריכה לתת את הפתרונות.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

אז תגיד . אתה, מותר לך להגיד מה שאתה רוצה, וזה מה שאתה עושה.

מר בדראן:

טוב. טוב.

אז ניתנו פתרונות במרוצת השנים

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

מי שעובד על זה זה אני, לא אתה.

מר בדראן:

ניתנו פתרונות, אני אזכיר אותם אדוני :

28 יחידות דיור בפרויקט מיכאל אנג'לו, 10 שנים אנחנו מדברים עליהם.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

אנחנו מדברים! ?

מר בדראן:

10 שנים אנחנו מנסים לקדם את הפתרון הזה, כרגע הוא מקודם בשלבי הבנייה. אז זה טיפה בים. זה טוב, זה מבורך, זה טיפה בים.

דיור בהישג יד, התייחסת לכך אדוני ובצדק, ואני הראשון שמצדיע לכך. עליתי על הדוכן כאן והתייחסתי לזה בישיבה הקודמת והדגשתי את החשיבות של הדבר זה. 130 יחידות, 130 יחידות דיור בהישג יד במתחם ליאונרדו בישיבה האחרונה זה מצוין, אבל איפה הם ביפו? למה במפגש התושבים האחרון- כשנשאלה והועלתה השאלה מקרב התושבים לגבי דיור בר השגה ביפו, התשובה היתה שאין כזה, ושנחנו גם לא צופים אחד כזה בשנה הבאה.

מר שפירא – היו"ר:

אמיר, תודה רבה.

פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)

- 22 -

מר בדראן:

אני תכף מסיים.

מר שפירא – היו"ר:

אבל אין לך זמן.

מר בדראן:

אני תכף אסיים, אני כבר מסיים.

גב' שלומות:

אולי נשאר עוד זמן לאמיר?

מר שפירא – היו"ר:

לא.

מר בדראן:

גם משולה. OK, OK.

מר בדראן:

פרויקט מנדס פראנס, גם הוא שמתייחס לתשתיות, גם הוא גורר רגליים.

מר שפירא – היו"ר:

תוסיפו עוד 2 דקות לאמיר.

מר בדראן:

2 דקות, אני אסיים.

מר שפירא – היו"ר:

נתתי לך עוד שתי דקות.

מר בדראן:

תודה.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 23 -

פרויקט מנדס פראנס, שגם הוא מתייחס לתשתיות, גם הוא גורר רגליים כבר מספר שנים. תראו חברים, תקציב המשלמה – גם הוא, לכאורה כפי שהוא הוצג לנו כאן בתב"ר הוא גדל ל-155 מליון שח', אבל כמו שהזכרתי קודם, 114 מהם הם רק לבית צ'רנר, שאם עושים את החישוב ביחס לתקציב השנתי שהיה קודם אז יש קיצוץ בתקציב של המשלמה של 21 מליון שח'. אז תראו: המצב שלנו בשיתוף ציבור הוא גם כן בעייתי ביותר. המצב שלנו בחינוך ביפו, אל תקנאו בנו.

לכן חברים, נכון, יש תקציב אדיר ויש עשייה, נכון, אבל בפרמטרים החשובים יש התעלמות. ואני הייתי מצפה שהתכנית וסדרי העדיפויות היו צריכים להילקח בחשבון מכיוון שהעירייה דאגה לכך מבעוד מועד אבל לא עשתה עם זה כלום. תודה.

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה.

גל בבקשה.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

זה יהיה קצר?

מר שרעבי:

אני לא כתבתי אדוני ראש העיר.

מר גורן:

חבל.

מר שרעבי:

לא כתבתי. מה אני אעשה? לא כתבתי.

טוב חברות וחברים, אדוני ראש העירייה, יו"ר המועצה.

כשאני שומע פה את חברי שמדברים על דרום העיר ויפו, ועל השקעה של עיריית תל-אביב יפו בדרום העיר ויפו, ועל האפליה, הגיע הזמן שאנשים יצאו מדי-אמותיהם, והזמנתי אותם לא פעם להגיע לראות את מרכזי הקהילה ואת בתי הספר בדרומה של העיר ויפו. לראות את השירות שמקבלים תושבי דרום העיר ויפו. לראות את סקרי, את הסקרים שאנחנו עושים ושואלים את התושבים אם הם מרוצים מהשירות שנותנת להם העירייה, והסקרים הם לא טובים, הם מצוינים. לראות את הברכות המשופצות בקיץ האחרון, שאין מקום, אין מקום בברכות, ולמה,

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 24 -

כי הן לא טובות. לראות את החוגים במרכזים הקהילתיים. ולראות את הפעילות הנפלאה-
הקהילתית ברחבי העיר.
אז אני חוזר ואני אומר- צאו, למדו וראו, תגיעו לראות, אל תבואו ותשבו ב-ד' אמותיכם ותשבו
כאן ותבואו ותספרו סיפורים.

מר בדראן:

נראה לך שמה שספרתי לכם, אני יושב בלשכה שלי?

מר שרעבי:

אני לא דיברתי עליך ולא פניתי אליך ולא דיברתי על נושא הדיור.
שולה, הזמנתי אותך לא פעם ולא פעמיים ואני מזמין אותך גם היום, בואי לבקר במרכזי הקהילה
בעיר תל-אביב יפו.

גב' קשת:

קודם תבוא אתה.

מר שרעבי:

בואי לשמוע את תושבי, את תושבי העיר במרכזי הקהילה. בואי לפגוש את וועדי ההורים בבתי
הספר.

גב' קשת:

אני מזמינה אותך גם.

מר שרעבי:

בואי למפגשי התושבים ותהיי שותפה להם.

מר רייפ:

אתם מדברים על אזורים אחרים.

מר שרעבי:

בואי שניה ממש לא. היא דיברה על דרום העיר. וכשהיא מדברת כן, כן, היית גם בהגר"א במרכז
הקהילתי שהוא בלב ליבה של שכונת נווה שאנן.

קריאות

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 25 -

מר שפירא – היו"ר:

לא, לא להפריע, חברים, לא להפריע, לא, אל תפריע, לא הפריעו לך, אל תפריע.
כן סליחה.

מר שרעבי:

חברים, את מוזמנת לבוא לראות את הפעילות.

גב' קשת:

אתה גם מוזמן.

מר שפירא – היו"ר:

שולה, שולה, לא הפריעו לך.

גב' קשת:

לא, אני רק אומרת לו.

מר שפירא – היו"ר:

אל תגידי לו.

גב' קשת:

אתה מוזמן לבוא, אני אעשה לך סיור ותראה,

מר שרעבי:

אז מוזמנת לבוא, שהתושבים בדרומה של העיר ויפו מצביעים ברגליים, ומרכזי הקהילה מלאים
עד אפס מקום. והשירות שהרשות המקומית תל-אביב יפו נותנת לתושביה היא לא טובה, היא
מצוינת, כי אחרת- מה לעשות, תושבים לא היו מגיעים.
זה הזמן, זה הזמן שתפקחו את העיניים באמת ותלכו לראות באמת, ותפסיקו עם פסטיבל מספרי
הסיפורים, כי זה כבר לא עובד על אף אחד יותר.
תודה רבה.

גב' קשת:

חבל שאתה מתבטא בצורה כזאת.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 26 -

מר שרעבי:

מספיק, די, מספיק לשמוע את זה כבר.

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה למשנה לראש העיר.

אדוני ראש העיר, אתה רוצה להגיב: או אני יכול לעבור להצבעה אחרי שנשמע את הגזבר?

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

לא. אפשר ללכת להצבעה.

מר שפירא – היו"ר:

אני מזמין את גזבר העירייה בבקשה.

חברים, לא להפריע, גזבר העירייה.

מר גילצר-גזבר העירייה:

אדוני ראש העיר, חברי מועצה, יו"ר המועצה, חברות המועצה.

מוגש לפנינו התקציב, תקציב העירייה, וכבר ראש העירייה הזכיר את זה, אנחנו נמצאים באמת

בתקציב שהוא תקציב שיא בעירייה, למעלה מ-7 מיליארד שח'.

ראשית אני רוצה להודות לעובדי ועובדות אגף התקציבים-שצופים בנו כרגע במעגל סגור.

מחייאות כפיים.

וכידוע התקציב מתבסס על הערכות שלנו, שאנחנו עושים במינהל הכספים, הערכות גם לצד

ההכנסות הצפוי וגם לצד ההוצאות, ואני שמח להגיד שלפי מיטב הכרתנו המקצועית התקציב

שמוגש היום לאישור המועצה הוא תקציב מאוזן גם מבחינת המקורות שלו וגם מבחינת

השימושים שאנחנו עושים במקורות האלה.

ולכן, בהתאם לסעיף 206(א) לפקודת העיריות, הידוע גם בתור סעיף עיריות איתנות, הריני לאשר

כי תקציב העירייה הרגיל והבלתי רגיל לשנת 2023 המוגש לאישורכם הינו מאוזן ובר ביצוע,

בהתחשב בהכנסות הכלולות בו ובהכנסות העירייה בשנים קודמות.

לא נשאר לי אלא לאחל הרבה הרבה הצלחה לעיריית תל-אביב, למועצה, להנהלת העירייה,

למנכ"ל העירייה, שנדע להוציא לפועל את התקציב הטוב והיעיל הזה.

תודה רבה.

מחייאות כפיים

מר שפירא – היו"ר:

תודה רבה לגזבר העירייה.

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 27 -

חברים, אנחנו עוברים, אנחנו עוברים להצבעה, נוכחות בהצבעה ולהצביע. חברים נוכחות בהצבעה ולהצביע.

מר שרעבי:

מוטי.

מר שפירא – היו"ר:

מוריה.

גב' שלומות:

זה לא נלחץ.

מר שפירא – היו"ר:

אז לרשום מתנגדת?

מר שרעבי:

מוריה, נוכחות בישיבה קודם, גם נוכחות בישיבה ואז להצביע. בהצבעה ואז להצביע.

מר שפירא – היו"ר:

טוב, לנעול את ההצבעה בבקשה.

בעד תקציב – 17, נגד – 3.

ה צ ב ע ה

בעד- 17 חברי מועצה

נגד- 3 חברי מועצה

התקציב עבר.

החלטה: הצעת התקציב הרגיל והבלתי רגיל לשנת 2023 - מ ו ש ר ת.

המועצה החליטה, לאשר את הצעת התקציב הרגיל והבלתי רגיל לשנת הכספים 2023.

(נספח א')

**פרוטוקול ישיבות המועצה העשרים ואחת
ישיבה לא מן המניין מס' 64
מתאריך ב' טבת תשפ"ג (26/12/2022)**

- 28 -

מר שפירא – היו"ר:

אני נועל את ישיבת המועצה 64 שלא מן המניין.
תודה רבה לכולם.
לילה טוב.

מר רון חולדאי – ראש העירייה:

תודה רבה לכולם!!

הישיבה ננעלה בשעה: 20:30

מנכ"ל

יו"ר

ערכה: גלילה בן חורין, מזכירת המועצה